

zoeken



 ACTUEEL VERDEELPUNTEN ABONNEER ARCHIEF



NEWSLETTER

e-mail

 INSCHRIJVEN


Etcetera

Liked 1.7k likes

DBDDBB – DANIEL LINEHAN/HIATUS

Lieve Dierckx 08-02-2016

Reviews

dbddb Daniel Linehan Hiatus Caravan Production

Nieuwe klanken, nieuwe ruimte

dbddb – Daniel Linehan/Hiatus

deSingel op 28 januari 2016

Al bij het binnenkomen houdt dbddb de belofte in van iets moois. Op het halfduistere podium schemert een scenografische installatie van het ontwerpersduo 88888: een abstract ogend woud van rafijne pegels (233 stuks om precies te zijn) die vanaf een metalen plafonddrager op verschillende, mooi geritmeerde lengtes naar beneden hangen. Straks zullen ze als een reusachtige modernistische lichtconstructie de verticale dimensie (boven/midden/onder) van de voorstelling accentueren. Aan een aantal van de dunne staven bengelen in een grote, horizontale kruisvorm een twintigtal sneakers, dubbel zoveel als degene waarmee de vijf dansers de podiumruimte in kaart zullen brengen.

We bevinden ons in de habitat van choreograaf/performer Daniel Linehan. In geen tijd evolueerde hij hier van zelfverklaard buitenbeentje tot een gevestigde waarde in de wereld van de hedendaagse dans, gesteund door grote huizen als

deSingel en nu ook de Opéra de Lille. Slim en speels verkent hij in zijn oeuvre poëtische tussenruimtes, tussen taal, beweging en de wereld. Al voor hij in 2008 vanuit New York aan P.A.R.T.S. in Brussel kwam studeren, onderzocht hij een intrigerend grensgebied tussen persoonlijke ervaring, zelfbevraging en de publieke presentatie ervan. Bijvoorbeeld nam hij de toeschouwer al dansend en pratend mee op ontwapenende tochten doorheen de twijfels en paradoxen waarmee hij geconfronteerd wordt bij het maken van dans. Een mooie sampling van dat werk was te zien in *Doing while Doing* (2012), een lecture-performance waarin hij uittreksels danste uit vijf eerdere choreografieën en tegelijk schijnbaar random gedachteassociaties formuleerde over zijn kijk op dans, literatuur, politiek en recente nieuwsfeiten. In *Gaze is a gap is a ghost* (2013) verplaatste hij die autobiografische bevraging naar zijn dansers. Kan de toeschouwer meekijken door hun blik? De performers gingen met camera's en schermen in de weer om de toeschouwer te confronteren met de onmogelijkheid ervan: eerder dan de blik van de dansers zien we de ruimte bewegen. In 2013 tastte Linehan de ruimte tussen boek en dans af, in een compilatie van aantekeningen, overschouwingen en poëtische fragmenten, *A No Can Make Space*, dat hij in samenwerking met vormgever Gerard Leysen maakte. De lezer werd er op een inventieve manier toe aangezet om een aantal van zijn choreografische tools te hanteren: ritmeren, herhalen, verspringen, openscheuren, wachten,... In *The Karaoke Dialogues* (2014) tenslotte confronteerde hij uittreksels uit de wereldliteratuur met hun gesproken versie om de eigenheid van stem en spreken te ontrafelen.

Voor dbddbb - een titel als een rijmschema - liet Linehan zich inspireren door dadaïstische poëzie zoals die tijdens de Eerste Wereldoorlog opdook in de cabarets van Zürich. Dichters als Tristan Tzara presenteerden er betekenisloze klankgedichten, die gebaseerd waren op klankritme en stemvariatie. Ze vertrokken bij wijze van spreken van nul om vervolgens op zoek te gaan naar nieuwe betekenisbronnen in het licht van de wereldbrand. In dbddbb zetten de dansers - waaronder Linehan zelf - hun eigen, geactualiseerde zoektocht op poten.

Vijf lijven wiegen heen en weer op het ritme van een zwaaiend spotlicht dat is opgehangen in de stalen hemel. Even lijkt het alsof de woorden waarmee de performers hun beweging begeleiden, nog thuis te brengen zijn, maar al snel wordt duidelijk dat het hier om zuivere klankconstructies gaat: 'Hanso hanso hanso hanso / patsu patsu patsu patsu'. Hun betekenisloze uitdrukkingen volgen het pulserende ritme waarmee ze de ruimte mappen, stap na stap, individueel of in collectieve unisono uitbarstingen, springend, zwaaiend, in vierkanten, cirkels, marsrijen,... Het timbre, bereik of de intonatie van hun stemmen vertonen evenveel variatie. Ze klinken zoetgevooid, neuriënd, bezwerend, krijsend, helder, duister,... De concentratie van de dansers is indrukwekkend. Tegelijk is de stemming vaak vrolijk en aanstekelijk. Ze hebben er duidelijk zin in; de zaal evenzeer.

Hoe verder de voorstelling vordert, hoe sterker mijn associatie wordt met de primitieve songlines van aboriginals die, als hun directe jacht- en plukomgeving de tijd nodig had om te regenereren, op zoek gingen naar nieuw, vaak verafgelegen territorium. Hun routes brachten ze in kaart door het land te bezingen. Vooral het ritme en de melodie waren van tel - die spiegelde het geografische ritme van het landschap. Hier, in dbddbb zie ik dansers op hun beurt op het ritme van hun constant stappen een fragiele ruimte bezingen, eveneens op zoek naar een beter evenwicht: dat tussen individualiteit en gemeenschap. Boven hen bevindt zich de hemelinstallatie; hun voeten worden voortgestuwd door het ritme van een mars; de klank van hun stemmen en de energie van hun bewegingen laadt de ruimte op. Via een oeroude biologische verbinding - zowel universeel als intiem, tussen mondbeweging, klank en lichaam - raken ze zonder tussenkomst van taal een primaire snaar bij de toeschouwer. Het licht in de constructie boven hen, komt terug in prints van

gloeilampen en zonnen op hun t-shirts: de vijf dansers vormen het hart van deze verbonden ruimte.

Om dat thema van individu tegenover gemeenschap uit te lichten, laat Linehan in dbddb de verschillende voorstellingselementen erg mooi op elkaar inhaken. Bijvoorbeeld bevat het kostuum van elke danser een accent van asymmetrie. Zo zien we t-shirts die aan één kant mouwloos zijn, een jurk die voor de helft een broekpakje is, en shorts die achteraan transformeren in een rokje. Dat heeft een dubbel effect. Niet alleen profileert het hen als individu in de groep, maar ook als een individu dat niet eenduidig te lezen valt. Bovendien leiden die contrasten tussen links/rechts en voor/achter onze aandacht naar de laterale dimensie van de ruimte: tussen de dansers in, tussen hen en het publiek. Een hoge, af en toe fel oplichtende led-zuil aan één kant van het podium, accentueert nog dat aspect van de ruimte.

Een hechte vervlechting van middelen wijst vaak op artistieke maturiteit. Dat geldt ook hier: dbddb geeft aan dat Daniel Linehan de ademruimte en het zelfvertrouwen heeft gevonden om zijn poëtica open te trekken van 'autobiografisch', gecentreerd rond de uitdagingen van zijn medium, naar een abstractere omgeving die voor de toeschouwer alle vrijheid laat om te associëren. Na de vingeroefening vorig seizoen – zijn versie van Le Sacre du Printemps in een groepsvoorstelling voor de studenten van P.A.R.T.S. – breekt Linehan definitief uit. In de uitgekende totaalomgeving van dbddb toont hij zich klaar voor het grote podium, klaar om zich met de wereld te verbinden.

OVER ETCETERA

[Wie](#)

[Beleid](#)

[Historiek](#)

PARTNERS

[Participanten](#)

Met steun van de Vlaamse Overheid, [Kunsten en Erfgoed](#).

Etcetera is lid van [Folio](#).

CONTACT

Etcetera

Theaterpublicaties vzw

Saintelettesquare 19

B-1000 Brussel

Ondernemingsnummer:

0430.278.340

ADVERTEREN

[Info en tarieven](#)

copyright Etcetera - website: [nordic material](#) - [privacy policy](#)